

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเหยี่ยวข่าวมืออาชีพ ‘การรายงานข่าวสืบสวน’
จัดโดย สถาบันอิศรา มูลนิธิพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย
ร่วมกับ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
สนับสนุนโดย องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน(ประเทศไทย) และธนาคารธนชาต

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนในปัจจุบัน ยังคงมีทิศทางหลักอยู่กับการทำข่าวตามกระแสสังคมทำให้ข่าวเชิงสืบสวน โดยเฉพาะเรื่องการคอร์รัปชันมีผลงานปรากฏในพื้นที่สื่อต่าง ๆ น้อยมาก บวกกับปัญหาการคอร์รัปชันที่ถูกสะสมอยู่ในสังคมไทยมายาวนาน โดยเห็นได้จากดัชนีวัดภาพลักษณ์ประเทศไทยขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ระหว่างปี 1995-2014 ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจนถึงปี 2015 ซึ่งประเทศไทยจัดอยู่อันดับที่ 76 จาก 168 ทั่วโลก ดังนั้น “สื่อมวลชน” ในฐานะที่เป็นกระบอกเสียง ทำหน้าที่กระตุ้นเตือนให้ประชาชนเกิดความตื่นตัว นำเสนอข้อมูลข่าวสารเพื่อสร้างความเข้าใจถึงปัญหาความร้ายแรงของการคอร์รัปชันที่เป็นตัวการสำคัญที่สร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และภาคส่วนต่างๆของประเทศ ดังนั้นองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาศักยภาพคนทำสื่อให้มีความสามารถในการผลิตข่าวเชิงสืบสวน รวมไปถึงการกระตุ้นเตือนให้เกิดการรายงานข่าวเชิงลึกที่มีคุณภาพ เพื่อนำไปสู่การแก้ไขและป้องกันปัญหาการคอร์รัปชันที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

สถาบันอิศรา มูลนิธิพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย ในฐานะองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่เป็นสถาบันฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพสื่อมวลชน จึงร่วมกับสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเหยี่ยวข่าวมืออาชีพ หัวข้อ ‘การรายงานข่าวสืบสวน’ ขึ้น โดยแบ่งการอบรมออกเป็น 2 ระยะเวลา คือ การอบรมในระยะที่หนึ่ง เป็นการอบรมเพื่อติดอาวุธการทำข่าวให้กับนักข่าวในภาคสนาม ได้มีหลักและเทคนิคกระบวนการทำข่าวอย่างมืออาชีพ ส่วนการอบรมในระยะที่สอง เป็นโครงการฝึกอบรมที่เข้มข้น มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพการทำข่าวเชิงสืบสวน ทั้งนี้เพื่อให้สื่อมวลชนสามารถนำองค์ความรู้ และเทคนิคต่างๆกลับไปพัฒนาผลงานข่าวของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการทำข่าวเชิงสืบสวนให้กับบุคลากรในวิชาชีพสื่อมวลชน
2. เพื่อผลิตบุคลากรด้านการทำข่าวเชิงสืบสวน
3. เพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการต่อต้านปัญหาการคอร์รัปชัน

รูปแบบการอบรม

รูปแบบการอบรม กำหนดระยะเวลาในการอบรมจำนวน 5 วัน แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

1. **การอบรมระยะที่หนึ่ง** กำหนดระยะเวลาในการอบรมจำนวน 2 วัน จำนวนสื่อมวลชนที่เข้าร่วมจำนวน 30 คน อบรมความรู้หลักและเทคนิคการทำข่าวเบื้องต้น หลังจากนั้นจะทำการคัดเลือกผู้เข้าร่วมอบรมที่มีศักยภาพทางด้านการทำข่าวเชิงสืบสวนเข้าร่วมโครงการอบรมระยะที่สอง

2. **การอบรมระยะที่สอง** กำหนดระยะเวลาในการอบรมจำนวน 3 วัน (อบรมสัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวน 3 สัปดาห์) โดยคัดเลือกผู้เข้าร่วมอบรมในระยะที่หนึ่ง จำนวน 15 คน เพื่อเข้าร่วมอบรมการรายงานข่าวสืบสวนแบบเข้มข้น

กลุ่มเป้าหมาย

1. การอบรมระยะที่หนึ่ง สื่อมวลชนทุกประเภท จำนวน 30 คน
2. การอบรมระยะที่สอง สื่อมวลชนที่ผ่านการอบรมระยะที่หนึ่ง จำนวน 15 คน

ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

1. การอบรมระยะที่หนึ่ง วันเสาร์ที่ 21 – วันอาทิตย์ที่ 22 มกราคม 2560
ณ ศูนย์ฝึกอบรมธนาคารธนชาต ภายในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จ.สมุทรปราการ
2. การอบรมระยะที่สอง วันเสาร์ที่ 28 มกราคม วันเสาร์ที่ 4 และวันเสาร์ที่ 11 กุมภาพันธ์ 2560
ณ ห้องประชุมชั้น 2 อาคารสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน

1. การอบรมระยะที่หนึ่ง ใช้แบบสอบถามประเมินผลก่อนและหลังการอบรม (Pre-Test และ Post-Test) เพื่อเปรียบเทียบองค์ความรู้ที่ผู้เข้าร่วมอบรมได้รับ
2. การอบรมระยะที่สอง กำหนดให้ผู้เข้าร่วมอบรมผลิตและนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับปัญหาคอร์รัปชัน ผ่านทางสื่อต้นสังกัด หรือในกรณีที่ไม่สามารถนำเสนอผ่านสื่อต้นสังกัดได้ให้นำเสนอผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักข่าวอิศราหรือ Url : www.isranews.org

ผู้รับผิดชอบโครงการ

1. สถาบันอิศรา มูลนิธิพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย
2. สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
3. องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน(ประเทศไทย)
4. ธนาคารธนชาต จำกัด(มหาชน)

กำหนดการ อบรมเชิงปฏิบัติการเหยี่ยวข่าวมืออาชีพ ‘การรายงานข่าวสืบสวน’ ระยะเวลาหนึ่ง
จัดโดย สถาบันอิศรา มูลนิธิพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย
ร่วมกับ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
สนับสนุนโดย องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) และธนาคารธนชาต
วันเสาร์ที่ 21 – วันอาทิตย์ที่ 22 มกราคม 2560
ณ ศูนย์ฝึกอบรมธนาคารธนชาต ภายในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ

วันเสาร์ที่ 21 มกราคม 2560

- 06.30 – 07.00 น. ลงทะเบียนและรับประทานอาหารเช้า
ณ ชั้น 1 อาคารสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
- 07.00 – 08.30 น. ออกเดินทางจากสมาคมนักข่าว – ถึงสถานที่ฝึกอบรม
- 08.30 – 09.15 น. กิจกรรมสันทนาการ
- 09.15 - 09.30 น. กล่าวเปิดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ
โดย นายวันชัย วงศ์มีชัย
นายกสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
- 09.30 – 10.15 น. บรรยาย เรื่อง ‘บทบาทสื่อกับปัญหาการคอร์รัปชัน’
โดย ดร.มานะ นิมิตรมงคล
เลขาธิการองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน(ประเทศไทย)
- 10.15 – 10.30 น. พักรับประทานอาหารว่าง
- 10.30 – 12.00 น. บรรยาย เรื่อง ‘ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการรายงานข่าวเชิงสืบสวน’
โดย นายประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์
ผู้อำนวยการบริหาร สถาบันอิศรา
- 12.00 – 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 - 15.00 น. ถอดประสบการณ์ - เทคนิคการทำข่าวเชิงสืบสวนมืออาชีพ
โดย นายประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์
ผู้อำนวยการบริหาร สถาบันอิศรา
- 15.00 – 15.15 น. พักรับประทานอาหารว่าง
- 15.15 - 17.00 น. กิจกรรมวางแผนคิดประเด็นและหัวข้อข่าวเชิงสืบสวน
- 17.00 – 19.00 น. รับประทานอาหารเย็น

กำหนดการ อบรมเชิงปฏิบัติการเหยี่ยวข่าวมืออาชีพ ‘การรายงานข่าวสืบสวน’ระยะที่หนึ่ง
จัดโดย สถาบันอิศรา มูลนิธิพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย
ร่วมกับ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
สนับสนุนโดย องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน(ประเทศไทย)และธนาคารธนชาติ
วันเสาร์ที่ 21 – วันอาทิตย์ที่ 22 มกราคม 2560
ณ ศูนย์ฝึกอบรมธนาคารธนชาติ ภายในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ

วันอาทิตย์ที่ 22 มกราคม 2560

- 07.00 – 08.30 น. รับประทานอาหารเช้า
- 08.30 – 09.00 น. ลงทะเบียน
- 09.00 – 09.30 น. กิจกรรมสั้นทนาการ
- 09.30 - 12.00 น. บรรยาย เรื่อง ‘เทคนิคการสืบค้นข้อมูล’
โดย นายเสนาะ สุขเจริญ
บรรณาธิการข่าว สำนักข่าวอิศรา
- 12.00 – 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 – 15.00 น. บรรยาย เรื่อง ‘ศิลปะการตั้งคำถาม การสัมภาษณ์แหล่งข่าว และเทคนิคการเก็บ
ข้อมูลจากพื้นที่’
โดย ดร.ณัฐฐา โภภลาวาทิน*
ผู้ประกาศข่าวและบรรณาธิการข่าวอาเซียน สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
- 15.00 – 16.00 น. ผู้เข้าร่วมอบรม นำเสนอประเด็นและหัวข้อข่าวเชิงสืบสวน
- 16.00 – 16.20 น. สรุปความรู้ ที่ได้จากการฝึกอบรม
และชี้แจงรายละเอียดการเข้าร่วมโครงการต่อเนื่อง
โดย ทีมงานสถาบันอิศรา
- 16.20 – 16.30 น. กล่าวปิดการสัมมนา
โดย นายประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์
ผู้อำนวยการบริหาร สถาบันอิศรา
- 16.30 - 17.30 น. เดินทางกลับ กรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ *วิทยากรอยู่ระหว่างการประสานงาน

กำหนดการ อบรมเชิงปฏิบัติการเหยี่ยวข่าวมืออาชีพ ‘การรายงานข่าวสืบสวน’ ระยะที่สอง
จัดโดย สถาบันอิสรา มูลนิธิพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย
ร่วมกับ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
สนับสนุนโดย องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย)
วันเสาร์ที่ 28 มกราคม วันเสาร์ที่ 4 และวันเสาร์ที่ 11 กุมภาพันธ์ 2560
ณ ห้องประชุม ชั้น 2 อาคารสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

วันเสาร์ที่ 28 เดือน มกราคม 2560 (สัปดาห์ที่ 1)

08.30 – 09.00 น.	ลงทะเบียน ณ ชั้น 2 อาคารสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
09.00 – 12.00 น.	บรรยาย เรื่อง ‘การค้นหาประเด็น และวางแผนการทำข่าวสืบสวน’ โดย นายมนตรี จุยม่วงศรี บรรณาธิการข่าวสืบสวน สำนักข่าวอิศรา
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 16.00 น.	บรรยาย เรื่อง ‘การแกะรอยจากเอกสาร /ฐานข้อมูล/ เอกสารราชการ’ โดย นายเสนาะ สุขเจริญ บรรณาธิการข่าว สำนักข่าวอิศรา

วันเสาร์ที่ 4 เดือนกุมภาพันธ์ 2560 (สัปดาห์ที่ 2)

08.30 – 09.00 น.	ลงทะเบียน ณ ชั้น 2 อาคารสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
09.00 – 12.00 น.	บรรยาย เรื่อง ‘เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล และการรายงานข่าวเชิงข้อมูล (Data Journalism)’ โดย นายไกลก้อง ไวทยการ ผู้อำนวยการ Social Technology Institute ดร.ภุริพันธ์ รุจิขจร ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 16.30 น.	บรรยายและฝึกปฏิบัติ เรื่อง ‘เทคนิคการนำเสนอข้อมูล ในรูปแบบของ visualization’ โดย ดร.ภุริพันธ์ รุจิขจร ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันเสาร์ที่ 11 เดือนกุมภาพันธ์ 2560 (สัปดาห์ที่ 3)

08.30 – 09.00 น.	ลงทะเบียน ณ ชั้น 2 อาคารสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
09.00 – 12.00 น.	บรรยาย เรื่อง ‘การวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูล การอ้างอิงและตรวจสอบความถูกต้อง’ โดย นายประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ ผู้อำนวยการบริหารสถาบันอิสรา
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 16.00 น.	บรรยาย เรื่อง ‘กฎหมายและจริยธรรมในการรายงานข่าวเชิงสืบสวน’ โดย นางสาวสุวรรณา สมบัติรักษาสุข* ประธานศูนย์ศึกษากฎหมายและนโยบายสื่อ สถาบันอิสรา
16.00 - 16.30 น.	พิธีมอบ วุฒิบัตร

หมายเหตุ *วิทยากรอยู่ระหว่างการประสานงาน